

การบริหารโรงเรียนสู่การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1

School Management Professional Learning Community under the Phetchaburi Primary Educational Service Area Office 1

ศุจินธรา มณีใส* และ อภิชาติ เสนะนันท์
Sujintala Maneesai* and Apichat Lenanant

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี 76000
Educational Administration, Faculty of Education, Phetchaburi Rajabhat University,
Phetchaburi 76000

* To whom correspondence should be addressed. e-mail: nampu05759@hotmail.com

Received: 23 July 2019, Revised: 12 September 2019, Accepted: 23 September 2019

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องการบริหาร โรงเรียนสู่การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมิน 1) บริบท 2) ปัจจัยนำเข้า 3) กระบวนการ และ 4) ผลผลิต
ของการบริหาร โรงเรียนสู่การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
เพชรบุรี เขต 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 94 คน และครูผู้สอน จำนวน 269 คน
รวมทั้งสิ้น 363 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ คือ ความถี่ ร้อยละค่า
เฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการประเมินด้านบริบท โดยรวมอยู่ในระดับมาก และพบว่า (1) ด้านผู้ปกครอง และ
ผู้เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรม ร่วมแก้ไขปัญหา และเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการบริหาร โรงเรียน (2) ด้าน
ผู้บริหารสถานศึกษาประสาน และแสวงหาความร่วมมือจากชุมชน แหล่งเรียนรู้นอกสถานศึกษา มาร่วมในการ
บริหาร และ (3) โรงเรียนมีสภาวะแวดล้อมที่ดี 2) ผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้า โดยรวมอยู่ในระดับมาก และพบ
ว่า (1) ครูและบุคลากรของโรงเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการดำเนินงาน (2) ผู้บริหารสถานศึกษาอำนวยความสะดวก ปรับปรุงและพัฒนาปัจจัยต่างๆ ให้มีความพร้อมในการปฏิบัติ และ (3) ครูมีแผนการจัดการเรียนรู้ สื่อ
แหล่งเรียนรู้ การวัดและการประเมินผล 3) ผลการประเมินด้านกระบวนการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และพบว่า (1)
ครูมีการรายงานผลการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง (2) โรงเรียนดำเนินการจัดการเรียนรู้และจัดกิจกรรม ตาม
ตารางเรียนที่กำหนด และ (3) โรงเรียนมีการแก้ไขปัญหาจุดด้อย ขยายจุดเด่น เพื่อให้บรรลุ ตามวัตถุประสงค์ ของ
โครงการ 4) ผลการประเมินด้านผลผลิต โดยรวมอยู่ในระดับมาก และพบว่า (1) นักเรียนมีความสามารถด้านการใช้
สื่อและเทคโนโลยี (2) นักเรียนมีความสุขในการเรียนรู้ และ (3) ครูและนักเรียนมีความสามารถด้านการสื่อสาร แลก
เปลี่ยน ความคิดเห็น

คำสำคัญ : การประเมินการบริหาร โรงเรียน การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพ

Abstract

The research on the School Management Professional Learning Community under the Phetchaburi Primary Educational Service Area Office 1 objectives of this study were to the following factors 1) the context 2) the input 3) the process and 4) the output of the School Management Professional Learning Community project administration. The sample of the study was the 94 school administrators and 269 teachers. There were 363 people altogether. Instrumentation was questionnaire and interview from. The statistics used were frequency, percentage, mean and standard deviation. The qualitative data was analyzed by using content analysis.

The results of the study were as following: 1) The context was at a high level, and in found. (1) The parents and those involved in the activity together to solve problems and participate in the School. (2) The aspect of the school administrators coordinated and sought cooperation from the community, outside learning sources, to participate in the administration and (3) The school has a good environment. 2) The input was a high level, and in found. (1) For the teacher and personnel of the school had the knowledge and good understanding about the process. (2) The aspect of the school administrators showed that the school administrators facilitated, improved and developed the input factors to be ready to perform. And (3) the teacher has lesson planning, learning materials, learning resources, measurement and evaluation. 3) The process was a high level, and it found. (1) The teachers continuously report student learning results. (2) The school has a learning management and activities in accordance with the schedule. (3) The school has solved the problem of weaknesses, expanded strengths to achieve the objectives of the project. 4) The output was a high level, and it found. (1) The students have the ability to use media and technology. (2) The students are happy to learn. (3) The teachers and students have communication capabilities and exchange comment.

Keywords : Management assessment, Professional Learning Community

บทนำ

การศึกษาเป็นเครื่องมือที่สำคัญประการหนึ่งของการพัฒนาประเทศ การศึกษามีความสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม การศึกษาสร้างเสริมความรู้ ปฏิบัติงานที่ถูกต้องเกี่ยวกับ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ประเทศใดมีประชากรที่ได้รับการศึกษาประเทศนั้นก็ประสบความสำเร็จในทุก ๆ ด้าน ทั้งนี้ เพราะการพัฒนาประเทศไม่ว่าด้านใดต้องอาศัยกำลังคนเป็นปัจจัยสำคัญ และกระบวนการที่สำคัญในการพัฒนากำลังคนก็คือกระบวนการทางการศึกษา ดังนั้นการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพจึงเป็นเรื่องที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง การที่จะทำให้บุคคลได้รับการศึกษาตลอดชีวิตหรือได้รับการศึกษาอย่างต่อเนื่องทุกช่วงชีวิตนั้นจะอาศัยการศึกษาในระบบเท่านั้นไม่เพียงพอ เพราะบุคคลไม่สามารถศึกษาในสถานศึกษา ได้ตลอดชีวิต ดังนั้นต้องมีการศึกษาในรูปแบบอื่น ๆ ที่เอื้อต่อกลุ่มเป้าหมายที่พ้นวัยเรียนไปแล้ว การส่งเสริมการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นในชุมชนนั้นจะทำให้ทุกคนในชุมชนมีโอกาสเรียนรู้มากขึ้น โดยสามารถจัดโอกาสในการเรียนรู้ออกไป ซึ่งยุทธศาสตร์ในการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้เป็นยุทธศาสตร์หนึ่งที่จะช่วยสร้างความพร้อม สร้างพลังให้กับประชาชนในการเผชิญกับสภาพสังคมสิ่งแวดล้อม วิทยาการ และเทคโนโลยีที่เปลี่ยนไป ตลอดจนช่วยพัฒนาตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสมต่อความ

เปลี่ยนแปลงของสังคมโลกในยุคปัจจุบัน [1] ชุมชนแห่งการเรียนรู้เป็นวิธีการสร้างความเจริญงอกงามให้แก่ผู้เรียน ครู ผู้บริหาร บุคลากร ผู้ปกครองและชุมชน สร้างความเข้มแข็งให้กับองค์กร สร้างบรรยากาศและวัฒนธรรมองค์กรที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ในการทำงานเป็นทีมแบบมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในการรวบรวมและการใช้ผลการประเมิน ตลอดจนข้อมูลอื่น ๆ เพื่อร่วมกันคิด และตัดสินใจร่วมกันในการแสวงหาวิธีการปฏิบัติงานสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา

การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนสามารถส่งเสริมให้ทุกคนที่มีส่วนเกี่ยวข้องเกิดการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาได้อย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพให้กับนักเรียนและคนในชุมชนมีคุณภาพทันโลกทันเหตุการณ์ สามารถปรับตัวได้ดียิ่งขึ้น สอดคล้องกับทิศทางในการพัฒนาสังคมสังคมโลกในปัจจุบันและอนาคต มุ่งงานวิจัยทั้งในและต่างประเทศที่บ่งชี้ว่าความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้มีความสัมพันธ์กับคุณภาพการจัดการศึกษา ดังเช่น [2] วิจัยพบว่า โรงเรียนที่มีความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ส่งผลให้โรงเรียนมีความเข้มแข็งทางวิชาการมากยิ่งขึ้น [3] วิจัยพบว่า การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทำให้โรงเรียนเป็นศูนย์รวมทางวิชาการ นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพส่งผลต่อความพึงพอใจและความร่วมมือของชุมชน ผู้ปกครองในการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน

ดังนั้น ผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอนจึงมีความสนใจที่จะประเมินการบริหาร โรงเรียนสู่การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 ซึ่งการวิจัยครั้งนี้จะทำให้ทราบถึงลักษณะบริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิตของการบริหาร โรงเรียนสู่การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 เพื่อนำไปใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาการบริหารโรงเรียนสู่การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อประเมินบริบทของการบริหารโรงเรียนสู่การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1
2. เพื่อประเมินปัจจัยนำเข้าของการบริหารโรงเรียนสู่การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1
3. เพื่อประเมินกระบวนการของการบริหารโรงเรียนสู่การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1
4. เพื่อประเมินผลผลิตของการบริหารโรงเรียนสู่การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 ใน 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านผลกระทบ 2) ด้านประสิทธิผล 3) ด้านความยั่งยืน

ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีการศึกษาด้วยเชิงพรรณนา ด้วยแบบสอบถาม และการสัมภาษณ์ โดยมีขอบเขตการวิจัยดังต่อไปนี้

ขอบเขตด้านเนื้อหา งานวิจัยนี้เป็นการศึกษาการบริหารโรงเรียนสู่การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพ

ขอบเขตด้านผู้ให้ข้อมูลหลัก ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 จำนวนรวมทั้งสิ้น 1,008 จาก 94 โรงเรียน โดยจำแนกเป็น ผู้บริหารสถานศึกษา 94 คน และครูผู้สอน 914 คน กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่าง ดังนี้ 1) ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 94 คน ใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง (Purposive Samples) ให้ผู้บริหารทุกคนตอบแบบสอบถาม 2) ครูผู้สอน ใช้วิธีการเปิดตารางของ [4] ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 269 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 363

คน จากนั้นใช้การเทียบสัดส่วน ตามครุจรจรงในโรงเรียน และใช้การสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เพื่อกำหนดผู้ให้ข้อมูล

ขอบเขตด้านพื้นที่ ผู้วิจัยจะทำการศึกษาโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1

วิธีดำเนินการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้ 1) ผู้วิจัยขอหนังสือราชการจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี เพื่อขอความร่วมมือไปยังผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรีเขต 1 และครูผู้สอนเป็นผู้ตอบแบบสอบถาม ส่งคืนในระยะเวลาที่กำหนด 2) ผู้วิจัยแจกเครื่องมือในการวิจัยด้วยตนเอง โดยการนำเครื่องมือในการวิจัยไปให้โรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง ในกรณีที่โรงเรียนอยู่ห่างไกลผู้วิจัยส่งเครื่องมือไปให้ทางไปรษณีย์ พร้อมซองเปล่าติดแสตมป์จำหน่ายซองถึงผู้วิจัย 3) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้มาทำการตรวจสอบข้อมูลที่ถูกต้องครบถ้วนและนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาเรียบร้อยแล้ว ได้ดำเนินการตรวจสอบและวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป 1) ตรวจสอบแบบสอบถาม พร้อมทั้งตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมา 2) การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ใช้วิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) 3) การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ข้อมูลโรงเรียน ระดับการศึกษา และข้อมูลสถานภาพของครู คำนวณหาค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) 4) การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป และวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อคำนวณค่าสถิติ คือ คำนวณหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) จากแบบสอบถามความคิดเห็นด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต ต่อการบริหารโรงเรียนสู่การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การบริหาร โรงเรียนสู่การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 มีประเด็นที่จะนำมาสรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. ผลการประเมินบริบท

ผลการประเมินบริบทของการบริหาร โรงเรียนสู่การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 เป็นดังนี้

ผลการประเมินบริบทของการบริหาร โรงเรียนสู่การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 โดยการใช้แบบสอบถาม พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับแรก ได้แก่ ผู้ปกครองและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรม ร่วมแก้ไขปัญหา และเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการบริหาร โรงเรียนสู่การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพ รองลงมา ผู้บริหารสถานศึกษาประสาน และแสวงหาความร่วมมือจากชุมชน แหล่งเรียนรู้นอกสถานศึกษา มาร่วมในการบริหาร และโรงเรียนจัดการบริหาร โรงเรียนสู่การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพ ได้อย่างเหมาะสม ทั้งด้านวิชาการ ด้านปฏิบัติ ตามลำดับ

จากการสัมภาษณ์เชิงลึก ผลการประเมินความมุ่งหมายและจุดประสงค์ของโครงการผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่มีความคิดเห็นตรงกันว่า เพื่อเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการเกิดความร่วมมือร่วมพลังกัน ในการพัฒนาการเรียนการสอนส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ นักเรียนได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ ตามความสนใจ และความถนัดของแต่ละบุคคล ทำให้นักเรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ พัฒนาตนเองตามความสนใจและความถนัดอย่างเต็มศักยภาพ และมีความสุขกับการเรียนรู้ ส่งผลให้พ่อแม่ ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษามีความพึงพอใจในการจัดการศึกษาของโรงเรียนและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

การบริหารจัดการเวลาเรียนที่เอื้อต่อการบริหาร โรงเรียนสู่การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพ สรุปได้ ดังนี้
- ประชุมครู คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง และนักเรียน เพื่อรับทราบนโยบาย เกี่ยวกับการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้

- มีการจัดการเรื่องเวลาเรียนใหม่ โดยใช้ช่วงเวลา หลังเลิกเรียน เพื่อให้คณะครูได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ซึ่งกันและกัน และหาแนวทางไปใช้วางแผนในการพัฒนาผู้เรียน

- ทุกกิจกรรม จะมีการปรับเปลี่ยนตามความเหมาะสมกับผู้เรียน และสภาพแวดล้อม

2. ผลการประเมินปัจจัยนำเข้า

ผลการประเมินปัจจัยนำเข้าของการการบริหาร โรงเรียนสู่การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 เป็นดังนี้

ผลการประเมินปัจจัยนำเข้าของการการบริหาร โรงเรียนสู่การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 โดยการใช้แบบสอบถาม พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับแรก ได้แก่ ครูและบุคลากรของโรงเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ การดำเนินงานเกี่ยวกับ การบริหาร โรงเรียนสู่การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพ รองลงมา ผู้บริหารสถานศึกษาอำนวยความสะดวก ปรับปรุงและพัฒนาปัจจัยต่างๆ ให้มีความพร้อมในการปฏิบัติ และครูมีแผนการจัดการเรียนรู้ สื่อ แหล่งเรียนรู้ การวัดและการประเมินผลที่เอื้อต่อการบริหาร โรงเรียนสู่การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพ ตามลำดับ

ผลการประเมินปัจจัยนำเข้าของการการบริหาร โรงเรียนสู่การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 โดยการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา สรุปผลการสัมภาษณ์ได้ ดังนี้

บุคลากร

ผู้บริหารส่วนใหญ่มีความคิดเห็นตรงกันว่า ครูและบุคลากรของโรงเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ การการบริหารโรงเรียนสู่การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพ

ผู้บริหารบางโรงเรียนมีความคิดเห็นที่ว่า ครูไม่เพียงพอขาดครูที่เป็นวิชาเอก เช่น คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์
งบประมาณ

ผู้บริหารส่วนใหญ่มีความคิดเห็นตรงกันว่า โรงเรียนจัดสรรงบประมาณให้แก่แต่ละ กิจกรรมนำไปปฏิบัติ โดยให้แต่ละกิจกรรมประมาณการขอการใช้งบประมาณ โดยให้คำนึงถึงความสำคัญ ความเหมาะสมและประโยชน์ที่ได้รับ

สื่อ วัสดุ อุปกรณ์

ผู้บริหารส่วนใหญ่มีความคิดเห็นตรงกันว่า โรงเรียนอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับ การจัดทำสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการกิจกรรมอย่างเพียงพอ เหมาะสมกับผู้เรียน และส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน มีการส่งเสริมการเรียนรู้นอกสถานที่ ทั้งนี้ให้เหมาะสมกับบริบทสภาพแวดล้อมของแต่ละ โรงเรียน

3. ผลการประเมินกระบวนการ

ผลการประเมินกระบวนการของการบริหาร โรงเรียนสู่การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 เป็น ดังนี้

ผลการประเมินกระบวนการของการบริหาร โรงเรียนสู่การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 โดยการใช้แบบสอบถามพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ใน ลำดับแรก ได้แก่ ครูมีการรายงานผลการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง รองลงมาโรงเรียนดำเนินการจัดการเรียนรู้และจัดกิจกรรม ตามตารางเรียนที่กำหนด และโรงเรียนมีการแก้ไขปัญหาจุดด้อย ขยายจุดเด่น เพื่อให้บรรลุ ตามวัตถุประสงค์ ของโครงการ ตามลำดับ

ผลการประเมินกระบวนการของการบริหาร โรงเรียนสู่การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 โดยการสัมภาษณ์ ผู้บริหารสถานศึกษา สรุปผลการสัมภาษณ์ได้ ดังนี้

ผลการประเมินความสอดคล้องของการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหาร โรงเรียนสู่การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพ ผู้บริหาร โรงเรียนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นตรงกันว่า ผู้บริหาร ครูร่วมกันศึกษา วิเคราะห์นโยบาย คู่มือการบริหารจัดการเวลาเรียน ชุมชนแห่งการเรียนรู้ มีความเข้าใจตรงกัน มีความพร้อมของครูผู้สอน สื่อ แหล่งเรียนรู้ อาคาร สถานที่ และห้องปฏิบัติการ ได้ปรับและออกแบบตารางเรียนที่เอื้อต่อการบริหาร โรงเรียนสู่การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพ ตามแนวทาง บริหารจัดการเวลาเรียนที่ลดเวลาเรียนและเพิ่มเวลารู้โดยแนวการบริหาร โรงเรียนสู่การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพ สร้างความ ตระหนัก ความเข้าใจในการดำเนินงานแก่ครูผู้สอน และ ผู้เกี่ยวข้องใน โรงเรียน ครูมีความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ กันเป็นอย่างดี มีการออกแบบกิจกรรมที่หลากหลาย สอดคล้องกับช่วงวัย สนองความสนใจ ความถนัด และความต้องการของผู้เรียน ซึ่งอาจพิจารณาจากกิจกรรมที่โรงเรียนดำเนินการอยู่ โดยเน้นการสร้าง แรงจูงใจนักเรียนให้มีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ จัดการเรียน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จัดการ เรียนรู้แบบบูรณาการ และกิจกรรมการเรียนรู้อย่างหลากหลาย ครูมีการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล และจัดทำฐานข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับ ความสนใจ ความถนัด ความต้องการ จำแนกเป็นระดับชั้นเรียน และเป็นรายบุคคล แลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

4. ผลการประเมินผลผลิต

ผลการประเมินผลผลิตของการบริหาร โรงเรียนสู่การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 เป็น ดังนี้

ผลการประเมินผลผลิตของการบริหาร โรงเรียนสู่การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 โดยการใช้ แบบสอบถามพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ใน ลำดับแรก ได้แก่ นักเรียนมีความสามารถด้านการใช้สื่อและเทคโนโลยี รองลงมา นักเรียนมีความสุขในการเรียนรู้ และ ครูและนักเรียนมีความสามารถด้านการสื่อสาร แลกเปลี่ยน ความคิดเห็นตามลำดับ

ผลการประเมินผลผลิตของการบริหาร โรงเรียนสู่การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 โดยการสัมภาษณ์ ผู้บริหารสถานศึกษา สรุปผลการสัมภาษณ์ได้ ดังนี้

ผลการประเมินผลกระทบ

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก สรุปได้ว่า

มีความพึงพอใจในความสำเร็จของโครงการ ดังผล การปรับปรุงพฤติกรรมของครูผู้สอนให้รู้จักยอมรับการเปลี่ยนแปลง การนำสิ่งใหม่ๆ ไปปรับ ใช้ มากกว่าการเรียนรู้จากการทำแบบฝึกและการท่องจำ ส่งเสริมให้เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่าง ผู้เรียน ครู ชุมชน เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ที่เป็นประ โยชน์ต่อปฏิบัติกิจกรรม

ผลการประเมินประสิทธิผล

พบว่า นักเรียนมีพัฒนาการเรียนรู้ที่ดีขึ้นแต่ยังบางคนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ที่โรงเรียนต้องพัฒนาเสริมให้กับนักเรียน

ผลการประเมินด้านความยั่งยืน

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 พบว่า มีการสรุปแนวคิดและประสบการณ์ที่ได้รับ และมีการนำข้อมูลไปวางแผนจัดทำโครงการและให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการทำงาน

อภิปรายผล

การศึกษาวิจัยการประเมินการบริหารโรงเรียนสู่การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 โดยใช้รูปแบบการประเมิน แบบซิป (CIPP Model) [5] มีประเด็นตามวัตถุประสงค์ที่นำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ด้านบริบท พบว่า การประเมินบริบทของการบริหารโรงเรียนสู่การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรม ร่วมแก้ไข้ปัญหา และเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนสู่การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพ ผู้บริหารสถานศึกษาประธาน และแสวงหาความร่วมมือจากชุมชน แหล่งเรียนรู้นอกสถานศึกษา มา ร่วมในการบริหาร และ โรงเรียนจัดการบริหารโรงเรียนสู่การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพ ได้อย่างเหมาะสม ทั้งด้านวิชาการ ด้านปฏิบัติ ซึ่งสอดคล้อง กับ ปรีดา ศรีเศษมาตร์ [6] ได้ทำการประเมิน โครงการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีจุดมุ่งหมาย เพื่อประเมิน โครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โรงเรียนบ้านคอนกอลอยหนองยาง ปีการศึกษา 2552 ด้านบริบทอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อปรากฏว่า วัตถุประสงค์ของ โครงการเหมาะสมกับนโยบายและความต้องการของสังคมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยอยู่ใน ระดับที่ 1 วัตถุประสงค์ของ โครงการสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างเหมาะสมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย อยู่ในลำดับที่ 2 บุคลากรมีเจตคติที่ดีต่อ โครงการมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเป็นอันดับที่ 3 กับนโยบายและความต้องการข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมากทุกข้อ

2. ด้านปัจจัยนำเข้า พบว่า การประเมินปัจจัยนำเข้าของการบริหารโรงเรียนสู่การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจาก ครู และบุคลากรของโรงเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ การดำเนินงานเกี่ยวกับการบริหาร โรงเรียนสู่การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพ ผู้บริหารสถานศึกษาอำนวยความสะดวก ปรับปรุงและพัฒนาปัจจัยต่างๆให้มีความพร้อมในการปฏิบัติ และครูมีแผนการจัดการเรียนรู้ สื่อ แหล่งเรียนรู้ การวัดและการประเมินผลที่เอื้อต่อการการบริหารโรงเรียนสู่การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับปรัชญา ไชโย [7] ได้ทำการประเมินโครงการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม นำชีวิตสู่เศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียนโรงเรียนหนองบัวราชภูร์บำรุง อำเภอเมือง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ด้านปัจจัยเบื้องต้นของโครงการ พบว่า มีความ เหมาะสมเพียงพอ อยู่ในระดับมาก ทุกโครงการ มีรายการที่มีความเหมาะสมเพียงพอในระดับมากที่สุด คือ การสนับสนุนของฝ่ายบริหารและการสนับสนุนของผู้ปกครองและบุคลากรในชุมชน

3. ด้านกระบวนการ พบว่า การประเมินกระบวนการของการบริหารโรงเรียนสู่การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจาก ครู มีการรายงานผลการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง โรงเรียนดำเนินการจัดการเรียนรู้และจัดกิจกรรม ตามตาราง

เรียนที่กำหนด และโรงเรียนมีการแก้ไขปัญหาคาดข้อ ขยายจุดเด่น เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการ ซึ่งสอดคล้องกับ สราวุธ เมื่อบสน [8] ได้ทำการประเมินโครงการแข่งขันความเป็นเลิศทางวิชาการ โรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี โดยใช้แบบจำลองซิปป์ (CIPP Model) ด้านกระบวนการ พบว่า การดำเนินงานภายในโครงการ การดำเนินงานตามแผน ความสามารถในการบริหาร โครงการและการกำกับ ติดตาม การดำเนินงานมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

4. ด้านผลผลิต พบว่า การประเมินผลผลิตของการบริหาร โรงเรียนสู่การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจาก นักเรียนมีความสามารถด้านการใช้สื่อและเทคโนโลยี นักเรียนมีความสุขในการเรียนรู้ ครูและนักเรียนมีความสามารถด้านการสื่อสาร แลกเปลี่ยน ความคิดเห็น ซึ่งสอดคล้องกับวิไลพรณ์ เสรีวัฒน์ [9] ได้ทำการประเมินเชิงระบบโครงการ โรงเรียนมาตรฐานสากล ด้านผลผลิต พบว่า นักเรียนโรงเรียนมาตรฐานสากล มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ด้านความเป็นเลิศวิชาการสื่อสารได้น้อย 2 ภาษา ล้าหน้าทางความคิด ผลิตงานอย่างสร้างสรรค์ และร่วมกันรับผิดชอบต่อสังคมโลก อยู่ในระดับมากและมีกิจกรรมที่นักเรียนและครูจัดขึ้นเพื่อบริการสังคมด้วยจิตสาธารณะ อย่างหลากหลาย รวมถึงได้รับรางวัลจากการแข่งขันในเวทีระดับชาติและนานาชาติมากขึ้น

ผลการประเมินด้านผลกระทบ ประสิทธิภาพ และความยั่งยืน ครูผู้สอนมีความพึงพอใจต่อการบริหาร โรงเรียนสู่การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับแรก ได้แก่ ครูสร้างบรรยากาศที่กระตุ้นให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง รองลงมา ครูส่งเสริมสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักเรียน และ ครูส่งเสริมให้นักเรียนมีแนวคิดที่สำคัญมากกว่าการท่องจำ ตามลำดับ สอดคล้องกับศูนย์วิจัยอิริดี [10] ได้เสนอรายงานการวิจัยเกี่ยวกับการประเมินผลการศึกษาเรื่องการอ่าน การเขียน และการเรียนคณิตศาสตร์ โดยการเลือกใช้โปรแกรมซิปป์ มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินผลการอ่าน การเขียน และการเรียนคณิตศาสตร์ของโรงเรียน Des Moines (Iowa) ในปีการศึกษา 1993-1994 โดยประเมินจากนักเรียนจำนวน 2,968 คน ผลการประเมินพบว่าโรงเรียนทั่วไป ต้องการส่งเสริมด้านการเรียนการสอนและการใช้ห้องทดลองทำให้นักเรียนสอบผ่าน ได้ร้อยละ 73 การประเมินโปรแกรมการศึกษาด้านการคิดคำนวณมีร้อยละ 4 ในจำนวนนักเรียน 785 คน สอบผ่าน ส่วนด้านการให้บริการของครูต่างให้ความคิดเห็นว่าควรจัดการเรียน การสอนในเรื่องการอ่านและการเขียนก่อนและในด้านความคิดเห็นของพ่อแม่ต้องการให้นักเรียน มีการเรียนรู้โดยการปฏิบัติจริง

ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1. ด้านบริบท ควรมีการบริหาร โรงเรียนสู่การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพ อย่างต่อเนื่อง และจัดกิจกรรมได้อย่างเหมาะสม ทั้งด้านวิชาการ และด้านปฏิบัติ เพราะจะทำให้เกิดการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ทันกับการเปลี่ยนแปลงในโลกปัจจุบันอยู่เสมอ

2. ด้านปัจจัยนำเข้า ควรมีการสนับสนุนงบประมาณเพิ่มเติม เพื่อนำไปใช้ในการจัดซื้อ จัดหาสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ที่ทันสมัย และปรับปรุงสถานที่ให้เหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอนกิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างพอเพียงและเหมาะสม

3. ด้านกระบวนการ ควรมีการร่วมประชุมพูดคุยกันให้มากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของเวลาเรียน และโรงเรียนควรมีการนิเทศ กำกับ ติดตาม อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เพื่อให้ทราบการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ

4. ด้านผลผลิต ควรมีการติดตามผลการบริหาร โรงเรียนสู่การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพ เป็นระยะสม่ำเสมอควรเน้นทักษะของนักเรียน เพื่อให้ทราบจุดอ่อน จุดแข็ง เพื่อให้คำแนะนำข้อมูลย้อนกลับ และให้การช่วยเหลือ ได้ทัน เพื่อให้นักเรียนได้รับความรู้ตามที่กำหนดไว้

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหาร โรงเรียนสู่การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1

2. ควรประเมินการบริหาร โรงเรียนสู่การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 แบบบูรณาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนเป็นสำคัญ

3. ควรมีการศึกษาความต้องการของนักเรียนต่อการบริหาร โครงการของโรงเรียน เพื่อนำไปเป็นแนวทางในการวางแผนการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตรของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1

เอกสารอ้างอิง

- [1] กัมพล ไชยพันธ์. ยุทธศาสตร์การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในภาคเหนือตอนบน.สาขา การศึกษาและการพัฒนาสังคม มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่; 2554.
- [2] Travis. Does coaching work or are we asking the wrong question. Internationnal Coaching Psychology Review; 2008.
- [3] Johnson. Cultural Resource Management. Malabar, Florida: Robert E. Krieger Publishing; 2009.
- [4] ขวัญตา เกื้อกูลรัฐ. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพ ของสถานศึกษาขนาดกลางอำเภอโพธาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรีเขต 2. [วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต] สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี; 2554.
- [5] วัฒนา วงศ์เกียรติรัตน์. การประเมินผลนโยบายสาธารณะไทย. กรุงเทพฯ : คณะรัฐศาสตร์จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย; 2554.
- [6] ปรีดา ศรีเศษมาตย์. การประเมินโครงการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. [ปรัชญาคุชฎีบัณฑิต] สาขา วิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น; 2550.
- [7] ปรัชญา ไชยโย. การประเมินโครงการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม นำชีวิตสู่เศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียน โรงเรียนหนองบัวราชบุรีบำรุง อำเภอเมือง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 1. รายงาน ผลการวิจัยโรงเรียนหนองบัวราชบุรีบำรุง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กำแพงเพชร เขต 1; 2551.
- [8] ศราวุธ เมื่อบสน. การประเมินโครงการแข่งขันความเป็นเลิศทางวิชาการโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี. [วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต] สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัย ศิลปากร; 2554
- [9] วิไลพรณ์ เสรีวัฒน์. การประเมินเชิงระบบโครงการ โรงเรียนมาตรฐานสากล. [วิทยานิพนธ์ปรัชญาคุชฎีบัณฑิต] สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น; 2555.
- [10] สมปอง กักตักกิจ. การประเมินโครงการพัฒนาพฤติกรรมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนบ้านทุ่งบก อำเภอจุฬาภรณ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3. [วิทยานิพนธ์ครุศาสตร มหาบัณฑิต] สาขาการบริหารนวัตกรรมการพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช; 2552.